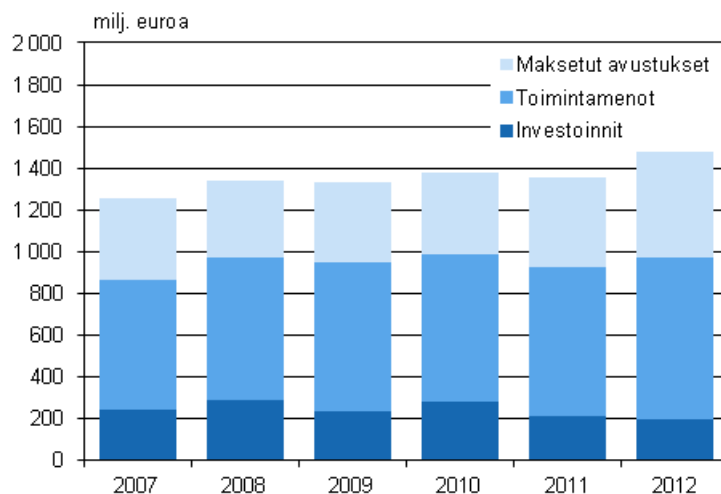

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2012

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot kasvoivat hieman vuonna 2012

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot olivat Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2012 noin 1,5 miljardia euroa. Edellisvuosiin verrattuna menot kasvoivat hieman. Valtion osuus menoista oli 54 prosenttia ja kuntien sekä kuntayhtymien osuus 46 prosenttia.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007–2012

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenoista suurin osa, 778 miljoonaa euroa, oli toimintamenoja. Ympäristönsuojelun avustuksia maksettiin 508 miljoonaa euroa, ja investointimenot olivat 193 miljoonaa euroa. Maksettujen avustusten määrä kasvoi 77 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta, mikä johtui lähinnä EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi käyttöön otetuista uusiutuvan energian tuista. Toimintamenot lisääntyivät 60 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Investointeihin sen sijaan käytettiin 12 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Ympäristönsuojeluun liittyvillä tuloilla ympäristönsuojelumenoista rahoitettiin lähes puolet.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenojen tiedot julkaistaan sulautettuna, eli valtion ja kuntien väliset rahansiirrot on vähennetty julkisen sektorin yhteiseristä. Toimintamenot eivät sisällä korkoja ja poistoja.

Julkisen sektorin avustukset ympäristönsuojeluun maksoi pääosin valtio. Investointi- ja muut avustukset olivatkin valtion suurin ympäristönsuojelun menoerä, yhteensä 512 miljoonaa euroa. Eniten avustuksia valtio maksoi maatalouden ympäristötukena. Merkittävän osan tästä tuesta rahoitti kuitenkin Euroopan unioni. Ympäristönsuojelun toimintamenoihin valtio käytti 277 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät lähinnä hallinto- ja hankintamenoja. Ympäristönsuojelun investointeja valtio teki 20 miljoonan euron edestä, lähes saman verran kuin edellisenä vuonna.

Kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten ympäristönsuojelumenoista suurin osa, 500 miljoonaa euroa, kului toimintamenoihin. Ympäristönsuojelun investointeihin kunnat ja kuntayhtymät käyttivät 172 miljoonaa euroa ja avustuksiin vajaan 4 miljoonaa euroa. Investointimenot olivat 10 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenoista käytettiin vuonna 2012 lähes puolet jätevesihuoltoon ja vesiensuojeluun. Jätehuoltoon menoista kului 11 prosenttia ja luonnonsuojeluun 5 prosenttia. Runsas kolmannes ympäristönsuojelumenoista kohdentui hallintoon ja muuhun ympäristönsuojeluun, kuten esimerkiksi ilmastonuojeluun tai toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat moneen ympäristönsuojelun osa-alueeseen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007-2012.....	4
Liitetaulukko 2. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot osa-alueittain 2007-2012 (sulautettu).....	5
Laatuseloste: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Milj. euroa					
Valtio						
Toimintamenot ¹⁾	210,3	235,8	257,8	255,1	255,1	277,4
Tulot	32,6	39,5	43,7	40,6	41,6	44,3
Investoinnit	18,3	24,0	44,6	51,0	22,4	20,4
Maksetut investointiavustukset	38,1	38,8	34,5	31,3	48,4	47,3
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksetut avustukset	345,1	330,0	346,5	357,0	385,2	464,6
Menot yhteensä	611,7	628,6	683,3	694,3	711,1	809,7
Tulot yhteensä	32,6	39,5	43,7	40,6	41,6	44,3
Kunnat ja kuntayhtymät ²⁾						
Toimintamenot ¹⁾	414,7	447,4	451,9	455,2	462,1	500,1
Tulot	563,2	582,9	580,4	604,7	628,3	660,7
Investoinnit	221,3	263,8	189,5	222,7	182,6	172,4
Maksetut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut investointiavustukset	19,0	18,7	11,4	10,6	19,1	13,8
Muut maksetut avustukset	4,4	5,3	4,6	4,3	4,4	3,6
Menot yhteensä	640,4	716,5	646,1	682,2	649,1	676,1
Tulot yhteensä	582,2	601,6	591,7	615,2	647,4	674,5
Julkinen sektori yhteensä (sulautettu)						
Toimintamenot ¹⁾	625,0	683,2	709,7	710,3	717,2	777,5
Tulot	593,1	617,1	617,9	639,7	664,6	699,5
Investoinnit	239,6	287,9	234,1	273,7	205,0	192,8
Maksetut investointiavustukset	36,3	35,8	32,3	30,4	43,1	42,0
Saadut investointiavustukset	17,4	17,5	10,4	9,7	13,8	8,4
Muut maksetut avustukset	349,5	334,3	351,0	361,2	388,2	466,1
Menot yhteensä	1 250,5	1 341,1	1 327,1	1 375,6	1 353,5	1 478,4
Tulot yhteensä	610,4	634,5	628,4	649,4	678,4	708,0

1) Ei sisällä korkoja ja poistoja

2) Sisältää kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset

Liitetaulukko 2. Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot osa-alueittain 2007-2012 (sulautettu)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Milj. euroa					
Jätevesihuolto¹⁾						
Toimintamenot ²⁾	230,6	253,2	251,6	249,6	258,3	283,7
Poistot	98,6	102,7	107,7	115,4	117,7	124,2
Tulot	383,6	392,1	393,1	411,2	430,7	456,4
Investoinnit	148,9	207,4	142,3	187,2	161,3	147,9
Maksetut investointiavustukset	6,7	5,6	6,0	5,8	6,1	6,8
Saadut investointiavustukset	17,2	16,5	10,3	7,7	11,6	8,4
Muut maksetut avustukset	267,5	272,9	285,7	293,8	294,3	292,4
Menot yhteensä	653,7	739,1	685,7	736,3	720,0	730,8
Tulot yhteensä	400,8	408,5	403,4	418,9	442,3	464,8
Jätehuolto						
Toimintamenot ²⁾	117,1	126,7	129,9	138,5	135,1	144,1
Poistot	14,4	15,1	15,6	19,4	19,4	21,0
Tulot	156,4	164,1	161,2	169,8	174,7	177,5
Investoinnit	50,0	31,9	41,9	30,2	18,0	19,8
Maksetut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut investointiavustukset	0,1	1,0	0,1	1,5	2,2	0,0
Muut maksetut avustukset	2,5	0,8	0,1	0,0	0,7	0,2
Menot yhteensä	169,6	159,4	171,9	168,8	153,8	164,1
Tulot yhteensä	156,5	165,1	161,3	171,2	176,9	177,5
Luonnonsuojelu						
Toimintamenot ²⁾	6,9	5,0	5,5	6,4	6,0	6,4
Poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investoinnit	4,3	6,5	15,7	14,4	12,9	15,1
Maksetut investointiavustukset	27,3	19,7	22,6	20,7	33,9	28,8
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksetut avustukset	13,0	12,8	13,3	13,9	14,0	22,6
Menot yhteensä	51,4	44,0	57,1	55,3	66,8	72,9
Tulot yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hallinto, muu ympäristönsuojelu						
Toimintamenot ²⁾	270,4	298,4	322,7	315,9	317,7	343,3
Poistot	1,8	1,4	1,7	1,5	1,1	1,7
Tulot	53,1	60,9	63,7	58,7	59,2	65,7
Investoinnit	36,4	42,0	34,2	41,8	12,7	10,0
Maksetut investointiavustukset	2,4	10,5	3,7	3,9	3,2	6,4
Saadut investointiavustukset	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0
Muut maksetut avustukset	66,5	47,7	51,9	53,5	79,3	150,9
Menot yhteensä	375,7	398,6	412,5	415,1	412,9	510,6
Tulot yhteensä	53,1	60,9	63,7	59,3	59,2	65,7

1) Sisältää vesiensuojelun

2) Ilman korkoja ja poistoja

Laatuseloste: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot

1. Tilastotietojen relevanssi

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilasto kuvaa valtion ja kuntien ympäristönsuojelumenoja ja -tuloja. Se on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon ja tutkimuksen tarpeisiin.

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastoon on laskettu kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten ja valtion toimintamenot, investoinnit, maksetut investointiavustukset ja muut maksetut avustukset. Menojen lisäksi mukaan on otettu julkisen sektorin ympäristönsuojeluun kohdistuvia tuloja nettovaikutuksen kuvaamiseksi. Näihin tuloihin ei kuitenkaan sisälly esim. Euroopan unionin rahoitusosuus maatalouden ympäristötuesta.

Meno- ja tulolajien lisäksi julkisen sektorin ympäristönsuojelumenoja kuvataan kohdentumisen perusteella. Käytetyt luokat ovat jätevesihuolto, jätehuolto, luonnonsuojelu sekä hallinto ja muu ympäristönsuojelu. Luokitus perustuu kansainväliseen ympäristönsuojelutoimenpiteiden ja -kustannusten CEPA 2000 -luokitukseen (Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure). Jätevesihuolto sisältää vesiensuojelun ja luonnonsuojelu luonnon maisemien sekä perinnemaisemien suojelun.

Tilasto on osa Suomen virallista tilastoa (SVT).

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenolaskelmat perustuvat YK:n ja EU:n tilastoviraston Eurostatin luokituksiin, määritelmiin ja standardeihin:

System of Environmental-Economic Accounting - Central Framework. United Nations, European Union, Food and Agriculture Organization of the United Nations, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, The World Bank 2014.

SERIEE. Environmental Protection Expenditure Accounts - Compilation Guide. Eurostat Theme 2 Economy and finance. European Commission 2002.

SERIEE. European System for the collection of economic information on the environment. Eurostat Theme 2 Economy and finance. European Commission 2002.

Environmental expenditure statistics - General Government and Specialised Producers data collection handbook. European Commission 2007.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot lasketaan valtion tilinpäätösaineiston sekä kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston pohjalta. Tietoja täydennetään maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, valtiovarainministeriön, ulkoasiainministeriön sekä puolustusministeriön tiedoilla.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Pääsääntöisesti laskelmiin on valittu valtion tilinpäätösaineistosta momentit, joiden rahankäyttö kohdistuu kokonaisuudessaan tai suurimmaksi osaksi ympäristönsuojeluun. Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastosta on valittu tehtäväluokat jätehuolto, vesihuolto ja ympäristöhuolto. Ympäristöhuollon luokka sisältää myös luonnonsuojelumenot. Jätevesihuollon osuus on arvioitu vesihuollon tietojen pohjalta.

Valtion aineisto on osa valtiokonttorin lakisääteisesti Tilastokeskukselle raportoimaa valtion tilinpäätösaineistoa, joka perustuu valtionalouden kirjanpitoon. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöstä on saatu maatalouden ympäristötukitiedot toimenpiteittäin ja palkkiolajeittain. Työ- ja elinkeinoministeriöstä on puolestaan saatu lisätietoja ympäristönsuojeluun kohdentuvista työllisyysperusteisista investoinneista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenoista. Valtiovarainministeriöstä on saatu tiedot aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueiden toimintamenoista ja ulkoasiainministeriöstä tietoja kehitysyhteistyön sekä lähialueyhteistyön ympäristönsuojelumenosta. Puolustusministeriöstä on saatu

tietoja puolustusvoimien ympäristönsuojelumenoista. Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilasto perustuu kyselyyn, johon kunnat ovat velvollisia vastaamaan.

Julkisen sektorin yhteissummat ja ympäristönsuojelun osa-alueiden tiedot on sulautettu. Toisin sanoen, laskelmissa on huomioitu, että valtion ja kuntien väliset tulo- ja menosiirrot eivät lisää julkisen sektorin tuloja ja menoja. Valtion ja kuntien väliset rahansiirrot on siksi vähennetty valtion ja kuntien yhteisistä (julkinen sektori yhteensä).

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilasto julkaistaan vuosittain. Tilaston julkaisuviive on noin 16 kuukautta. Valtion tilinpitoaineisto valmistuu tilivuotta seuraavana keväänä ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilasto tilastovuotta seuraavana syksynä. Tilastossa käytetään lähdeaineistona lopullisia tietoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Internetissä Tilastokeskuksen sivuilla, Tilastokeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -sarjaan kuuluvassa Ympäristötilasto Vuosikirja -julkaisussa sekä Suomen tilastollisessa vuosikirjassa. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirastolle Eurostatille ja sitä kautta ne julkaistaan Eurostatin sekä OECD:n tilastojulkaisuissa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastoa on laskettu Suomessa vuodesta 1994 lähtien vuosittain. Sinä aikana tietojen vertailukelpoisuus ei ole merkittävästi muuttunut, vaikka laskelmiin sisältyvissä valtion talousarvion momenteissa ja kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston talouserissä on ollut jonkin verran muutoksia vuosittain. Esimerkiksi valtio on yhdistänyt momenteja ympäristöministeriön hallinnonalalla ja toisaalta laskelmiin on otettu joitakin momenteja lisää. Myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä aluehallintovirastojen perustaminen toi muutoksia momentteihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenotilastosta voidaan tehdä johtopäätöksiä valtion ja kuntien ympäristönsuojelun toimintamenojen kehityksestä, investoinneista sekä maksetuista avustuksista ja toisaalta niiden kohdentumisesta jätevesihuoltoon, jätehuoltoon, luonnonsuojeluun sekä hallintoon ja muuhun ympäristönsuojeluun.

Lisätietoja

Merja Eskelinen 09 1734 3255

Jukka Muukkonen 09 1734 3224

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds 09 1734 2257

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisen sektorin ympäristönsuojelumenot 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2323-1572 (pdf)